

Cestopis.

(Dalje.)

„Kdor v Rusko putovati, tamošne običaje temeljno raziskavati, narodsko življenje nezapleteno motriti hoče, mora najpred vse pozabiti, kar je u tujini v tem čital. Pisatelj te knjige ni mnogo čez leto dni u Ruskoj bil, se tedaj nikakor ne baha, da je rusko narodsko življenje, ruske običaje popolnoma proučil.

Alj vest mu svēdoči, da se je tega raziskavanja prostodušno brez presodkov lotil; je tu, kakor povsod na svojih putovanjih s ljubeznijo opazoval, ker od nekdanj vsako pravo nepopačeno naravno i narodsko življenje najviše časti i ljubi! — Po več ko dvajsetletnem učenju i putovanju je v sgodopisnih zvedavanjih svoje oko sbistril, ter zaupa, da je u tej knjigi mnogo novega i koristnega podal.“

Med tem ko so ostale države v Evropi u svojim izviru i svojem razvitku fenske, feudalne države, moramo Rusko imenovati patriarhalno državo. —

Ta ednozna beseda ima v sebi brez mere naslédkov, i razjasni u bitnosti skoro vse državne i družbinske razmere u Ruskoj. Ruska rodovina obitelj je na drobno to kar država ruskega ljudstva. U ruskej rodovini gospoduje popolna ravnopravnost; dokler pa rodovina nerazděljena vkuper ostane, ji je oče glavár, ali, po njegovej smrti pērvorodjeni brat, kateri sam neobmedjeno oblast ima do vsega premoženja, on vsakemu rodovincu po vlastnem svojem razsodku potrebno odmēri.

Taka razširjena rodovina je ruska občina (rusk.-mopl). Zemljišče je lastnina rodovine ali občine, posamesen ima le pravico vživanja, i sicer tudi v občini vsak ki se narodi popolnoma jednako pravico ze vsemi drugimi občani. Zemljišče se tedaj enakomerno razdeli med vse živoče. Vsaka dēdinska pravica do očetovega premoženja je po takem nemo-

goča. Marveč tirjajo sinovi od občine vlastne pravice kakor občani svoj (vsem drugim jednak) del. Občina ima tudi svojega domišljenega očeta, starosta, kteremu je nepogodbno pokorna. Ruska, tako je ljudstvo po izročilo prepričano, je lastnina ruskega ljudstva) v (občine razdēljenega) kakor jedne edine rodovine so svojim glavárom, svojim očetom rusk. batjuška-oče), carom, kateri tedaj tudi sam ima oblast čez vse i kteremu je vse poslušno, pokorno. Kako obmejenje cara se ruskemu ljudstvu clo nemogoče zdi, si ga ne more ne misliti. „Kako bi oče mogel drugač kot po božjih zapovedih obmejen biti?“ govori pravo jedro ljudstva še sdaj ko pred 230 leti ob povišenju Romanova.

Vse takratno kakor pozdnejše poskušano ograničevanje polnomočne oblasti carove se je na tem globokem izročilnem prepričanju, na tej politiskej véri ljudstva brez sledu razkakadilo! — Dēržavnopravna razmera ruskega samovladara (samoderzca) je po tem takem clo drugačna kot vsakega drugega samovladara, se vé razmera cara naproti ruskemu ljudstvu. Kakor cesar ruske samovlade pa je on v takej razmeri ko drugi samovladari.

Vsak Rus spada u zvezo kake občine, kot občani ima on pravico na enakomerni del zemljišča, u Ruskej tedaj rodjenih proletarov (siromakov) ni!

U vsih pokrajinah evropejskih rovljejo družbinske (socialne) prekucije proti bogastvu in imetku. — Dēdinske pravice odpraviti, zemljišče enakomerno razděliti, to je geslo teh prekucij! U ruskej je takšna prekucija nemogoča, ker te sladke senje evropejskih prekucnežev so tam od nekdanj že udomačene, so u narodskem življenju popolnoma utemeljene!

Evropejski svobodoljubi (liberalisti) si prizadevajo vsak znotrajni (organički) razloček med mestjani i kmeti sbrisati, čéhe, rokodelske sdružbe povsod vničiti, občo svobodo

obertništva razširiti. Ta družbinska razmera je od nekdanj v Ruskej že udomačena, ali skoz to se je vsako znotrajno napredovanje ovrvalo. Vladarstvo temu pomagati, je mesta osnovalo, jih pooblastilo, čéhe ukazalo, alj do seh dob se ni premoglo pravega mestjanstva vstvariti.

„Kar zadene plemstvo, kterega slavjanski narod od začetka menda ni poznal, bilo je teisto pred Petrom I. († 1725 u menjšem broju. U vsakej dobi zgodovine ima plemstvo svojo imenitnost svojo moč bolj vladarom kakor ljudstvo zahvaliti. Peter I. je zaslužno plemstvo osnov al, po kterem je dēdinsko plemstvo clo potemnelo.“) Vsakemu je pot do tega plemstva odperta, vsaki iz med ljudstva zamore pod stanovitnimi dogodbami osebno i potem dēdinsko plemstvo zadobiti.“

(Dalje sledi.)

Slovstvo in umetnost.

Bukvica Jugoslavenska srpsko-laškimi črkami, i z barjakom Slavena od A. Stojkovića u Trstu. — Pretres svrhu prvenstva Apostola S. Petra. Troškom mlade družbe jugoslavenske tiskano u Zagrebu. — Poslanica epistula S. Petra Biskupina Pijemonta (Laške) od jugoslavenske družbe u Trstu, i tu tiskan. — Kula Gjurisica i Čardak Aleksica 1847 god. Od Vladike Crnogorskoga, jugoslavenskim srpskim črkami v Beču tiskano. — Lažni Car Ščepan Mali, Povjestno zbitije 18 vijeka. Pjesmottvorje u 5 činah. Od Vladike Crnogorskoga, sa izvornim pismom od Igumna Mrkojevića kamenopisano. U Jugoslaviji srpskim črkami izdan. A. Stojković u Trstu.

*) U vsih državah se plemstvo po vladarovej milosti dobiva, tudi v ustavnih državah. U samovladnej Ruski ne deli car plemstva svojevoljno, temoč zaslugi i zakonu! Ino vendar ni lagošega plemstva, kot je to zaslužno plemstvo (činovniško plemstvo). Pis.

Odgovorni vrednik: Dragotin Melcer. — Založnik in tiskar Jožef Blaznik.

Vradni list št. 21.

Št. 2195. **Oznanilo.** (68.) c 3

V pondelik 28. t. m. zjutraj ob devetih se bodo travniki mestniga poglavarstva na Malim grabnu, Rakovi Jevši in pri Lipah; 29. t. m. tudi ob devetih dopoldne pa mesarski travniki pod Rakovnikom in na dolgem grabnu in sicer na mestu po javni dražbi na 6 let posamezno v najem dali.

Kdor hoče kaj prevzeti, je povabljen na imenovane travnike priti.

Ljubljansko mestno poglavarstvo 17. aprila 1851.

Salomon. s. r.

Št. 1237. **Oznanilo.** (76.) c 1

Po odpertju c. k. poštniga vodstva v Gradcu 17. aprila t. l. št. 1756 se bo s prvim majem v toplicah Neuhaus pri Celju c. k. poštna ekpedicija vstanovila, ki se bo pečala z pisemskimi in vozniškimi pošilavti in se zvezala vsak dan s c. k. poštno vradnijo v Celju od mesca maja noter do mesca oktobra vsako leto po vožnji pošti, druge mesce pa po pešnih potih na teden dvakrat.

Kar se s pristavkam sploh naznani, da se bo izročivni kraj te poštno ekpedicije, ki se ima še poiskati, pozneji naznanil.

Od c. k. poštniga vodstva
Ljubljana 25. aprila 1851.

Št. 2355. **Proglas.** (73.) c 1

C. k. okrajno sodništvo ljubljanske okolice s tem naznani:

Da se je na prošnjo gospoda Antona Podkrajška, opolnomočnika gospoda Venceslava Stedrei dovolila eksekutivna javna dražba posestev Antona Pleško iz Glince pri Viču, ki so se sodniško cenile na 2867 gold. 45 kr. Posestvo obstoji iz gojzdov, ki so v gruntnih bukvah mestniga ljubljanskiga poglavarstva pod št. 218⁹/₄, zapisani in dveh odelkov travnika na Blati, ki je v gruntnih bukvah mesta Ljubljane pod št. 582 zapisan. Dovolila se je dražba, ker ima gospod Venceslav Stedrei 1000 gold. na posestvu sposojnih, kakor se

vidi iz razsodbe 1. marca 1850 in ker so 5% obresti od 18. novembra 1848 še za odrajtati. Dražba bo 31. maja, 1. julija in 31. julija, vsakbart dopolne ob devetih in sicer s pristavkam, de se bodo imenovane posestva pri prvi in drugi dražbi le za ali nad sodniško ceno, pri tretji dražbi pa tudi pod to ceno prodale.

Nar novejši izpise iz gruntnih bukev, cenitni zapisnik in pogoje dražbe zamore vsak pri tukajšni vradni pregledati.

Ljubljana 30. marca 1851.

C. k. okrajni sodnik
Heinricher s. r.

Št. 3725. **Proglas.** (75.) c 1

Ker se pri eksekuciji gospoda Janeza Ogrinca iz Podslivnice zoper Franceta Strojana iz Dola zavolj 75 gold. 35 kr. po proglasu te sodnije od 31. januarja 1851, št. 871 razpisani prvi prodaji, posestvo ni prodalo, se bo tedaj 24. maja t. l. v drugo prodajalo.

C. k. okrajno sodništvo ljubljanske okolice
24. aprila 1851.

C. k. okrajni sodnik
Heinricher s. r.

Št. 2560. **Proglas.** (71.) c 1

C. k. okrajno sodništvo ljubljanske okolice naznani Tomažu Turku in njegovim neznanim dednikom po tem proglasu, de je zoper nje pri tukajšni sodni Maria Pečnik iz Ješce tožbo vložila za spoznanje lastnine njive v Brinju na Ješci, ki je zapisana v gruntnih bukvah nekdanjih deželnih okrožnih poglavarstev pod urb. št. 37¹/₂, za to obravnanje se je dan na 1. augusta t. l. zjutraj ob devetih odločil.

Ker ni znano, kje de zatoženi stanujejo, je bil zanje za kuratorja gospod France Stembrov iz Tomačeviga postavljen, s kterim se bo ta pravna reč po avstrijskim sodniškim redu poravnala. Njim se tedaj naznani, de naj sami o pravim času pridejo ali de zastopniku o njih

pravni reči na roko gredo ali si pa drugiga zastopnika zvolijo in ga temu sodništvu naznani, ker si bodo sicer nasledke zamude sami sebi morali pripisati.

C. k. okrajno sodništvo v Ljubljani 31. marca 1851.

C. k. okrajni sodnik
Heinricher s. r.

Št. 3548. **Proglas.** (70.) c 2

C. k. deželno sodništvo v Ljubljani je po ukazu od 8. t. m. št. 1384 Heleno Garbajs, doraslo hčer Janeza Garbajsa, posestnika v Ponavi vasi zavolj gloposti pod varstvo postaviti za prav spoznalo.

To se s pristavkam naznani, de se ji je gospod Primož Erbežnik iz Ponave vasi za kuratorja dal.

C. k. okrajno sodništvo ljubljanske okolice
15. aprila 1851.

Heinricher. s. r.

Oznanilo. (72.) c 2

Podpisani vlastnik si v čast šteje, s tem ponižno oznaniti svoj

nar novejši
Magikon

zlo imenitnih kipov bitev in drugih reči, ki se tukaj še nikdar niso vidile in so celo na Nemškem perve te sorte in bodo visokospoštovano občinstvo, ki umetnijo ljubi, gotovo zadovoljile; razpostavljene so le za kratek čas. Vidijo se v velki uti na tergu pred nunsko cerkvijo od 9 ure zjutraj do 9 ure zvečer.

Vstop 10 kr. v sr.—Otroci plačajo 6 kr. v srebru.

M. Hahn, iz Bude.

Dnarna cena 25. Mal. travna 1851.

V dnarju
Cesarskih cekinov agio (od 100 gold.) 37 gld.
Srebra » » » » 32 »